

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi/
Journal of Travel and Hospitality Business
Cilt/Vol:21(1),Yıl/ Year: 2024, ss/pp, 116-132
Gönderim Tarihi/ Received: 28.10.2023
Kabul Tarihi /Accepted: 20.12.2023
DOI: 10.24010/soid. 1382584

Araştırma Makalesi/ Research Article

Gıda Neofobisi ile İlgili Akademik Yayınların Vosviewer ile Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Academic Publications on Food Neophobia with Vosviewer

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ÇUHADAR

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

Osmaneli Meslek Yüksekokulu, Bilecik, Türkiye

E-posta: yusuf.cuhadar@bilecik.edu.tr

Öz

Gıda neofobisi, alışılmadık ya da yeni gıdaları tecrübe etmeye yönelik gönülsüzlük durumudur. Bu çalışmada, gıda neofobisi kavramı kapsamında geçmişten günümüze yapılan araştırmaların haritası çıkarılıp gelişiminin ne yönde gittiği araştırılmıştır. Bu bağlamda nicel verilerden faydalanarak gıda neofobisine yönelik literatür bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmanın literatürde var olan boşlukların tespiti, doldurulması ve trendlerin belirlenmesi yönünden önem arz ettiği düşünülmektedir. Web of Science veri tabanı, 1985-2023 yılları boyunca gıda neofobisi kapsamında yayınlanmış eserlerin bilgilerinin toplanması için kullanılmıştır. Bu yıllar arasında gıda neofobisi ile alakalı Web of Science veri tabanında 1043 eser vardır. Bu eserler yayın adet ve yılına bakıldığında en çok eserin 2021 (146), 2022 (118) ve 2019 (100) senelerinde olduğu; en çok yayın yapan kişilerin adları ise; Monica Laureati, Hely Tuorila ve Cristina Proserpio olduğu tespit edilmiştir. Yayın türünün ağırlıklı olarak dergi makalesi (918) türünde olduğu; araştırma alanları açısından beslenme diyetetik (347), gıda bilimi teknolojisi (329), davranış bilimleri (224) gibi alanlar kapsamında eserler yapıldığı saptanmıştır. Ülkelere göre yayınların dağılımı ABD (232), İngiltere (142) ve İtalya (132) olarak belirlenmiştir. Eser dili olarak İngilizce (1381) seçildiği ve SCI-EXPANDED (861), SSCI (510) ve ESCI (67) gibi en iyi endekste taranan yayınların çoğunlukta olduğu anlaşılmaktadır. Gıda neofobisi ile alakalı en çok tekrarlanan anahtar sözcükler ise; 351 tekrar ile gıda neofobisi, 98 tekrar ile çocuklar, 91 tekrar ile yeni bir şeyi deneme korkusu, olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda neofobisi, neofobi, bibliyometrik analiz, web of science, vosviewer

Abstract

Food neophobia is a reluctance to experience unusual or new foods. In this study, within the scope of the concept of food neophobia, the researches from the past to the present were mapped and the direction of its development was investigated. In this context, the literature on food neophobia was examined by bibliometric analysis method by using quantitative data. It is thought that the study is important in terms of identifying and filling the gaps in the literature and determining the trends. The Web of Science database was used to collect information on works published within the scope of food neophobia between 1985 and 2023. Between these years, there are 1043 works related to food neophobia in the Web of Science database. When we look at the number and year of publication of these works, it is seen that the most works are in 2021 (146), 2022 (118) and 2019 (100); The names of the people who broadcast the most are; Monica Laureati, Hely Tuorila and Cristina Proserpio. The type of publication is predominantly journal article (918); In terms of research areas, it has been determined that works have been carried out within the scope of fields such as nutrition, dietetics (347), food science technology (329), behavioral sciences (224). The distribution of publications by country was determined as USA (232), UK (142) and Italy (132). It is understood that English (1381) was chosen as the language of the work and the publications scanned in the best index such as SCI-EXPANDED (861), SSCI (510) and ESCI (67) were in the majority. The most repeated keywords related to food neophobia are; It was determined that there was food neophobia with 351 repetitions, children with 98 repetitions, and fear of trying something new with 91 repetitions.

Key Words: Food Neophobia, neophobia, bibliometric analysis, web of science, vosviewer

Extended Summary

Purpose

Within the scope of the concept of food neophobia, it is aimed to map the researches from the past to the present, to investigate the direction of its evolution, to identify and fill the existing gaps and to determine the trends.

Background

Food neophobia; It is an important rule that causes people to choose foods and therefore affects the sense of nutrition, which is one of the requirements called building blocks. Due to this situation; It is thought that food neophobia should be addressed and investigated both theoretically and practically. In this context, the issue of food neophobia is important. In addition, it is very important to compile and discuss the usual literature on the topic of food neophobia, which is still up-to-date, in order to better understand the ongoing developments and to develop suggestions for future research. In this context, bibliometric analysis has become inevitable.

Method

In this study, bibliometric research method was used as one of the qualitative research methods. The concept of food neophobia has taken its place in scientific studies with many different opinions as an important issue for humanity. In this context, in the study, it was deemed appropriate to describe the case study in order to determine the existing issue by using bibliometric measurements of scientific researches related to food neophobia. Web of Science (WoS) database was used in the data collection phase in this study. This database was chosen in this study because it was said that the Web of Science is a highly reliable database for studies conducted with bibliometric methods in previous systematic literature research publications.

Findings

In this study, 1043 results were reached in the search carried out on 14.08.2023 by marking "all fields" on the Web of Science platform with the keyword "food neophobia". On a yearly basis, 1985 and 2023 (oldest and newest publication), 918 articles from different fields, 53 papers, 10 book chapters, 8 reviews, 2 letters and 88 other types of works were reached. All data were downloaded from the Web of Science database for bibliometric analysis. The data obtained in the study were evaluated using Excel and VOSviewer 1.6.19 program. It was chosen because it allows for quick review and visual mapping of data with VOSviewer. The data of the study were obtained from the Web of Science. Data on platforms such as Scopus, TR index or YÖKSİS are excluded. One of the limitations of our study is that the data on these platforms are not received.

Results

The Web of Science database was used to collect information on works published within the scope of food neophobia between 2023-1985. There are 1043 works related to food neophobia in the Web of Science database. When we look at the number and year of publication of these works, the most works are in 2021 (146), 2022 (118) and 2019 (100); The names of the people who broadcast the most are; Monica Laureati, Hely Tuorila and Cristina Proserpio; The type of publication is predominantly journal

article (918); In terms of research areas, studies were made within the scope of fields such as nutrition, dietetics (347), food science technology (329), behavioral sciences (224); The distribution of publications by country was mainly the USA (232), followed by the United Kingdom (142) and Italy (132); English (1381) was chosen as the language of the work; It is understood that the publications scanned in the top index, such as SCI-EXPANDED (861), SSCI (510) and ESCI (67), are in the majority. The most repeated keywords related to food neophobia are; Food neophobia with 351 repetitions, children with 98 repetitions, fear of trying something new with 91 repetitions.

1. Giriş

Günümüzde bireyler beslenmeyi yalnızca açlık giderici bir ihtiyaç unsuru olarak görmemektedir. Bireyler beslenme olgusunu zevk alma meselesine dönüştürmüştür. Bu bağlamda bireylerin birçoğu yeni tatlar deneyimleme, öğrenme ve çeşitli mecralarda bunları paylaşma eğilimindedirler. Son yıllarda, özellikle gastronominin gelişme göstermesiyle yeni akımlar, tatlar ve pişirme teknikleri gün ışığına çıkmış böylelikle insanlığın dikkati bu yönde toplanmaya başlamıştır. Bu kapsamda üreticiler rekabet üstünlüğü kurmak için özgün ürünler üretme çabasına girmişlerdir. Tüm bu yenilik çabaları ve yeni ürünler birçok nihai tüketicinin dikkatini çekmeyi sağlasa da bu özellikler bazı gruplar veya bireysel tüketiciler tarafından kabul görmemiştir. Gıda neofobisi konusu tam da bu noktada devreye girmektedir. Çünkü gıda neofobisi bir nevi yeniliğin karşıtı durumundadır.

Brown vd., (2016) bilinmeyen ve yeni yiyecekleri denemekten korkma olgusunu, gıda neofobisi olarak adlandırmışlardır. Gıda neofobisi; gıdalara karşı rahatsızlık hissi duyma, gıdaları yemekten kaçınma için gıdaya karşı olumsuz tutum geliştirme ve yeni gıdalara karşı isteksizlik hali oluşturma olarak ortaya çıkmaktadır (Raudenbush ve Capiola, 2012; Łoboś ve Januszewicz, 2019). Aslında bu fobinin bireylerin kendisine zararlı etki edeceğini düşündükleri yiyecekleri tüketmeme eğiliminden ileri geldiği düşünülmektedir (Pliner ve Salvy, 2006; Stoica ve Alexe, 2016). Yenibir yiyecek ya da içeceğe yönelik oluşturulan ön yargılar; gıda tüketimi ve seçimini etkileyebilecek kişisel bir durum olarak nitelendirilmektedir (Pliner ve Hobden, 1992; Barrera ve Sánchez, 2013).

Gıda neofobisi bu bağlamda incelendiğinde insanlığın beslenmesini etkileyen önemli bir unsurdur. Bu kapsamda; gıda neofobisinin hem teoride hem de pratik olarak ele alınıp araştırılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca güncelliğini koruyan gıda neofobisi hakkında olağan yazını derleyip tartışmak, süregelen gelişmeleri daha iyi kavramak ve gelecekte yapılması planlanan araştırmalar için öneri geliştirmek açısından oldukça önemlidir. Bu sebeplerden ötürü bibliyometrik analiz yapılması gerektiği düşünülmüştür.

Bibliyometrik analiz; literatür taramasına kıyasla ondan farklı biçimde bir araştırma alanının mevcut haline izafen biçimsel dönüt almayı sağlar. Ayrıca durumlara görsellik katan ve nicel veri elde ederek akademik eğilimleri izlemeyi kolay hale sokan analitik bir metottur. Dirik vd. (2023) göre; metrikler çağının webometrik, scientometrik, sibermetrik, infometrik ve altmetrik gibi kanılar ile zaman zaman karışabilen bibliyometrik yaklaşımda nihai gaye, araştırma performansı nezdinde nümerik ölçüm göstergeleri ve nicel verilere ulaşabilmektir. Araştırma yapan kişilerin literatüre dair deneyimlerinden ve bilgi birikimlerinden ilham almak, bu metrikler üzerinden yapılacak yorumlar sayesinde olmaktadır. Bibliyometrik analizler sayesinde; yazar, ülke, üniversite, atif ve dergi üretkenlikleri, literatürde olan boşluklar, yeterli ve yetersiz

araştırma alanları, iş birlikleri, potansiyel fırsatlar ve en önemlisi de bir alanda meydana gelen bulguların ayrıntılı etkileri üzerine nicel veriler elde edilmektedir.

Gıda neofobisi, literatürde oldukça fazla ve farklı alanlarla defalarca işlenen devamlı olarak dikkatleri üzerine çeken güncel bir konu olmasına rağmen; bibliyometrik açıdan ele alınmamıştır. Bu bilgiler açısından araştırmanın temel amacı gıda neofobisi üzerine yapılan bütün çalışmaların bibliyometrik analiz aracılığı ile ayrıntılı olarak incelenmesidir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Gıda Neofobisi

Neofobi kelimesi etimolojik olarak incelendiğinde kökeni Yunanlılara dayanmaktadır. Bu kelime Yunancada “neos” ve “-phobia” kelimelerinin yani “yeni” ve “korku” kelimelerinin birleşmesiyle meydana gelmiştir (Kaplan, 2018: 51). Neofobi kavram olarak literatürde “yeni bir yiyeceği denemekten kaçınma” olarak ibare edilmiş, 1980’lerden itibaren çoğunlukla gıda neofobisi üzerine çalışılmış (Birch ve diğ., 1987; Pliner ve Hobden, 1992: 105; Galloway ve diğ., 2003; Knaapila ve diğ., 2007: 573; Henriques ve diğ., 2009: 83; Alley ve Potter, 2011: 707) olsa da psikoloji alanında belli bir olay veya yenilikten aşırı derecede korkma ya da memnuniyetsiz olma durumu olarak açıklanmıştır (Brazier, 2017). Diğer yandan “*Bireyi yeni ve alışamadığı her şeyden dehşet duyarcasına korkması ve bir türlü eski alışkanlıklarını terk edemez hale getirmesi gibi sonuçlar doğuran psikolojik kaynaklı rahatsızlık*” (Bozkurt, 2015: 102) olarak ifade edilen neofobi kelimesi yeni olaydan kaçma anlamında da tanımlanmaktadır (Pliner ve Hobden, 1992). Gıda neofobisi, alışılmadık ya da yeni gıdaları tecrübe etmeye yönelik gönülsüzlük durumudur. Gıda ürünlerinin kabul edilebilirliği, tercih etme ve seçim yapma üzerinde olağan üstü bir etkiye sahiptir. Gıdalara neofobik yaklaşım gösteren nihai tüketiciler gıda tüketiminde yok denecek kadar az haz almakta ve yeni gıdalara karşı aksi bir tavır göstermektedirler.

Gıda neofobisinde, bir gıdanın reddedilmesi üç ana sebebe dayanmaktadır. Bunlar; korkma, duygusal yaklaşım ve gıdanın yapısıdır. Birinci olarak korkmadan kasıt gıdayı tüketme eyleminden sonra oluşabilecek olumsuz sonuçlarından korkma ve tehlikeli olduğunu düşünmedir. İkincisi; gıdanın duygusal özelliklerden hoşlanmama (koku, renk, görünüm vb.) durumudur. Sonuncusu ise, gıdanın doğası ya da yapısından ötürü oluşan tikslenme duygusudur (Rozin ve Fallon, 1980: 193; Stocia ve Alexe, 2016: 35). Bireysel deneyim hem et hem ot ile beslenen canlılarda gıda seçiminde önemli rol oynar. Bu bağlamda neofobiye etki eden birçok faktör bulunmaktadır.

Neofobiye etki eden faktörler; uyarılma, kişisel deneyimler ve alışkanlıklar (maruz kalma, gıdalara aşinalık vb.), sosyo-demografik özellikler (kentleşme derecesi, yaşam tarzı, eğitim seviyesi vb.), yeme içme trendleri, reklam ve diğer kişilerin önerisi gibi olduğu bilinmektedir (Stocia ve Alexe, 2016). Daha geniş perspektiften bakıldığında ise bireylerde neofobiye etkileyen faktörler; sosyal etkiler, psikolojik ve davranışsal etkiler (öfke, korku, endişe), sosyo-demografik özellikler (kültür, yaş, din, eğitim seviyesi, cinsiyet), uyarılma (açlık, korku vb.), durumsal etkiler, yani yiyeceğin duygusal özellikleri (tat, koku, besin değeri, görünüş), gıda piyasasında uygulamada olan yeni teknolojiler (genetik modifikasyon, nanoteknoloji, fonksiyonel ürün), genetik ve çevresel etkiler (yetiştirme şekli ve aile) olarak karşımıza çıkmaktadır (Pliner ve Salvy, 2006: 75; Wadolowska ve diğ., 2008: 123; Schnettler ve diğ., 2013: 71; Mak ve diğ., 2017: 5; Giordano ve diğ., 2018: 1).

2.2. Bibliyometrik Analiz

Bilgi teknolojisindeki kayda değer değişimler bilgiye günümüzde ucuz ve kolay bir şekilde elde etmeyi olağan hale getirmiş, elde edilebilir bilgiyi önemli bir oranda artırmıştır. Bu bağlamda mevcut verilerin düzenli bir şekilde ayrıştırılması, kaynak güncelliği ve güvenliği kapsamında faydalı bir veri haline gelmesi açısından önem arz etmektedir (Çuhadar, 2021). Bu sebeple bibliyometrik analizler verilerle yığın halinde çalışmak yerine verileri bir sınıfa sokarak kayda değer bir şekilde analiz etme imkânı sunmaktadır. Ayrıca; ihtiyaç duyulan yeterli, güvenilir ve doğru bilgiye ulaşma imkânı sağlamaktadır (McBurney ve Novak, 2002). Bibliyometri köken bakımından, “biblio” ve “metrics” köklerinden türemiş bir birleşik kelimedir (Sengupta, 1992). “Biblio” kelimesi, “bybl(os)” kelimesine eş değer “biblion” kelimesinden gelir. Bu kelime Grek ve Latin dillerinde “kitap” anlamında kullanılır. “Metrics” kelimesi ise “metrikos” ya da “metricus” kelimelerinden gelmektedir. Bu kelime de Grek ve Latin dillerinde “ölçü bilimi” anlamında kullanılmaktadır (Yersüren ve Özel, 2020).

Bibliyometrik araştırmalar, bir anabilim dalıyla alakalı halihazırdaki literatürdeki çalışmaların gelişimini, yönelimini ve mevcut durumunu ortaya çıkaran çalışmalarlardır (Üsdiken ve Pasadeos, 1993; Fahimnia ve diğ., 2015). Bibliyometrik araştırmalar, incelenen mevcut kavramı kişi, atıf, ülke dağılımı, konu, yayın türü dağılımı (makale, kitap, bildiri vb.), istatistiksel ve matematiksel analiz ederek inceleme imkânı sunar (Pritchard, 1969: 348; Tabak ve diğ., 2016: 119). Bunlara ek olarak bir ilme olan merak duygusunu, o ilim alanındaki bariz mevzulara olan meyilleri ve bu meyillerdeki değişimleri, en fazla atıfta bulunan yazarları, alanları ve yayınları gün yüzüne çıkarmayı da muhtemel kılar.

Bibliyometrik çalışmalar, araştırma yapılan alan ile alakalı araştırmacılara daha net bilgiler takdim ettiği için ön planda olmaktadır (Jiang ve diğ., 2019). Bibliyometrik analizler gelecekte yapılacak araştırmalar açısından bir zemin oluşturma konusunda ve ön plana çıkan yönelimlerin neler olduğunu anlamlandırmada araştırmacılara yol gösterecek bir araştırma yöntemidir (Zhang ve diğ., 2016). Bibliyometrik analiz ile yapılan bir çalışma sayesinde üniversitelerin, ülkelerin, dergilerin ilgili konu hakkında daha çok hangi çalışma alanları üzerinde durdukları ve bilgili konu hakkında literatürde ne gibi boşlukların var olduğunu bizlere gösterebilen en önemli çalışma yöntemlerinin başında gelmektedir (Lapa ve Köse, 2021).

2.3. İlgili Literatür

Değişik alt başlıklar altında gıda neofobisi ile alakalı çalışmalar araştırmacılar tarafından farklı olarak incelenmiştir. Gıda neofobisi kavramı yazın hayatına Pliner ve Hobden (1992), aracılığı ile kazandırılmıştır. Yaptıkları araştırmada gıda neofobisi ve yaş arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, yaş yükseldikçe yeni yiyecek deneme korkusu olayının tam tersi olduğu yani azaldığı ve yaşlı insanların gençlere göre yeni yiyecek deneme bağlamında daha talepkâr davrandıkları anlaşılmıştır. Pliner ve diğ., (1995), üniversite öğrencilerinin korku ve açlık durumlarının yeni yiyecek deneme korkusuna ne gibi etki edeceği üzerine çalışma yapmışlardır. Gıda neofobisi ile korku ve açlık faktörlerinin arasında kayda değer bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Korku ve açlık durumları fazla olan kişilerin yeni yiyecek deneme korku seviyesinin de fazla olacağı neticesine varılmıştır.

Flight vd. (2003), Avustralya’da aşinalık ve yeni yiyecek deneme korkusu ilişkisini kırsal kesimde ve şehirsal alanda yaşayan öğrenciler üzerinde ne gibi etkisi

olduğunu karşılaştırmışlardır. Kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin kentsel kesimdekilere göre daha yüksek düzeyde gıda neofobisi yönelimi sergilediği tespit etmişlerdir. Ayrıca kırsaldan gelen öğrencilerin daha önce yemedikleri yiyecekleri denemeye daha isteksiz olduklarını bildirmişlerdir. Chen, (2007), Tayvan'da tüketicinin organik gıdalara karşı tutumunu hangi güdülerin belirlediğini ve bunun da sonraki satın alma niyetlerini etkilediğini anlamayı amaçlamıştır. Gıda neofobisinin tüketicinin organik gıdalara karşı tutumu arasındaki ilişkiler üzerinde olumlu etkiler olduğunu göstermiştir. Edwards ve diğ., (2010), uluslararası lisansüstü öğrencilerin gıda neofobisini ne ölçüde deneyimlediklerini, bunun milliyet ve diğer demografik özelliklere göre nasıl değişebileceğini öğrenmek için çalışma yapmışlardır. Etnik kökene göre kayda değer bir değişimin olmadığı sadece; Asyalı öğrencilerin yeni yiyecek deneme noktasında öteki öğrencilere göre biraz daha isteksiz olduğu sonucuna vardıklarını söylemişlerdir.

Muhammad ve diğ., (2016), psikolojik etmenlerin aşçılık eğitimi alan öğrencilerin yeni yiyeceklerin pişirme ve tatma istekleri üzerinde ne gibi bir etki yaptığını araştırmışlardır. Öğrencilerin yeni yiyecekler hazırlama ve tatma konusunda gönüllü davrandıklarını söylemişlerdir. Ek olarak öğrencilerin gıda bağlamında neofobik seviyelerinin düşük düzeyde seyrettiğini söylemişlerdir. Ayrıca, neofobik düzeyler ile psikolojik etmenler arasında pozitif olmayan bir seyirde bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Çifçi ve diğ., (2022), yaptıkları çalışmada, Türkiye'yi ziyaret eden uluslararası turistlerin sokak yemeği deneyimi, yiyecek destinasyon imajı, yiyecek-neofobi, korona-fobi (COVID-19 virüsüne yakalanma konusunda aşırı derecede uyandırılan bir korkudur) ve seyahat sonrası davranışları arasındaki ilişkileri göstermeyi amaçlamışlardır. Destinasyon imajının aracı etkisi ve korona fobisinin düzenleyici etkisi açısından sokak yemeği deneyiminin ve yiyecek neofobisinin turistlerin seyahat sonrası davranışları üzerindeki etkileri arasındaki ilişkileri vardır sonucuna varmışlardır.

3. Araştırma Yöntemi

Yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik araştırma yöntemi kullanılmıştır. Gıda neofobisi kavramı insanlık için önemli bir konu olarak bilimsel çalışmalarda oldukça fazla farklı görüşlerle beraber yer edinmiştir. Bu kapsamda; gıda neofobisi konusunun ele alınıp araştırılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca gıda neofobisi hakkında olağan yazını derleyip tartışmak, süregelen gelişmeleri daha iyi kavramak ve gelecekte yapılması planlanan araştırmalar için öneri geliştirmek açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sebeplerden ötürü bibliyometrik analiz yapılması gerektiği düşünülmüştür. İstatistiksel ve matematiksel usullerin akademik iletişim ortamına uygun hale getirilmesi olan bibliyometrik çalışmanın (Pritchard, 1969, s.348) temel bileşeni veri tabanının kapsamıdır (Thompson, 2018). Scopus, Google Scholar ve Web of Science çalışmalarda en fazla tercih edilen bibliyometrik veri tabanlarıdır (Karagoz ve Seref, 2019). Web of Science (WoS) veri tabanı bu çalışmada veri toplama aşamasında kullanılmıştır. Web of Science'in bibliyometrik yöntemlerle yapılan çalışmalar için güvenilirliği yüksek bir veri tabanı olduğu için bu veri tabanının bu çalışmada seçilmiştir (Zupic ve Čater, 2015; Köseoğlu ve diğ., 2019; Uyar ve diğ., 2020).

Web of Science (WoS veri tabanı); sosyal, sanatsal, fen ve insani bilimler kategorilerinde 34.000'i aşkın hakemli dergiyi ve 300.000'den fazla kongre bildirisini araştırmacıların erişimine sunar. Bu platformda kayıtlar 1864 (Web of Science, 2023) düzgün bir biçimde tarama yaparak çalışma yapılacak alanlarla en ilintili ve gözde olan yayınlara erişim olanağı sunan platformdur (Thomson Reuters, 2011). Scopus bölgesel

yayınları daha fazla kapsarken ve herhangi bir bilim dalı üzerine eğilmezken (Karasözen ve diğ., 2011), WoS'un ise yayın içerikleri bakımından sosyal bilimlere daha çok yoğunlaştığı anlaşılmaktadır (Jacso, 2005: 1540). WoS 'un özellikle Art and Humanities Citation Index (A&HCI), Science Citation Index (SCI) ve Social Science Citation Index (SSCI) bilimsel anlamda değeri yüksek indeksleri içeren kayda değer bir veri tabanı olması, dünya çapında yayınlanmış çalışmalara erişim imkânı sağlamaktadır (Goodman ve Deis, 2005). Gıda neofobisi olgusunu kapsayan literatürün araştırılması için Web of Science veri tabanı tercih edilmiştir.

Çalışmanın amacı WoS veri tabanında yer alan gıda neofobisi kavramına yönelik dokümanları bibliyometrik açıdan incelemek ve bu çıkarımlara göre ağ haritalarını VOSviewer programı ile göstermektir. Bu çalışmada Web of Science akademik/bilimsel veri tabanında cevap aranan sorular şunlardır:

- Gıda neofobisi olgusuna ithafen yapılan çalışmalar hangi yıllarda yapılmıştır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınlar hangi yıllarda yoğunluk göstermiştir?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların atıf sayıları nasıldır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların türleri nelerdir?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların kategorilerinin dağılımı nelerdir ve bu kategoriler nelerdir?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınlar hangi kurum ya da kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmiştir ve ağ grafik haritası nasıldır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların yayın dilleri ve tarandığı indeksler nelerdir?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınlarda en çok ortak yayın yapan yazarlar kimlerdir, dokümanlar hangileridir ve bunların ortak yazar ağı haritası nasıldır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların en fazla atıf alan yazarları kimlerdir ve bunların yazar atıf ağı haritası nasıldır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınlar hangi ülkelerde çıkmıştır ve ülke atıf yayın haritası nasıldır?
- Gıda neofobisi kavramına yönelik yapılan yayınların en çok anahtar kelimeleri nelerdir ve anahtar sözcük birlikteliği haritası nasıldır?

Bu çalışmada, 14.08.2023 tarihinde, "food neophobia" anahtar sözcüğü ile Web of Science platformunda "tüm alanlar" işaretlenerek gerçekleştirilen taramada 1043 neticeye varılmıştır. Yıllar bazında 1985 ve 2023 (en eski ve en yeni yayın) olmak kaydıyla değişik alanlardan 918 makale başta olmak üzere, 53 bildiri, 10 kitap bölümü, 8 derleme, 2 mektup ve 88 diğer tür esere ulaşılmıştır. Bütün veriler Web of Science veri tabanından bibliyometrik inceleme yapmak için indirilmiştir. Araştırmada ele geçirilen doneler, Excel ve VOSviewer 1.6.19 programı kullanılarak değerlendirilmiştir. VOSviewer ile verilerin hızlı bir şekilde incelenmesi ve görsel olarak haritalandırılmasına olanak sağlaması nedeniyle tercih edilmiştir. Çalışmanın verileri Web of Science'dan elde edilmiştir. Scopus, TR dizin veya YÖKSİS gibi platformlardaki veriler dışarıda bırakılmıştır. Bu platformlardaki verilerin alınmaması çalışmanın kısıtlılıklarından birisidir.

Web of Science'da "tüm alanlar" seçilerek "food neophobia" anahtar sözcüğüyle yapılan aramada 1043 sonuç saptanmıştır. Elde edilen verilerde yazar, dergi, atıf, kurum, ülke ve anahtar sözcük vb. gibi başlıklar üzerinde incelemeler yapılmıştır ve kriter olarak Web of Science tabanındaki endeksler dikkate alınmıştır. İkincil veriler kullanılarak makale oluşturulmuştur. Bu yüzden etik kurul iznine gerek duyulmadığı

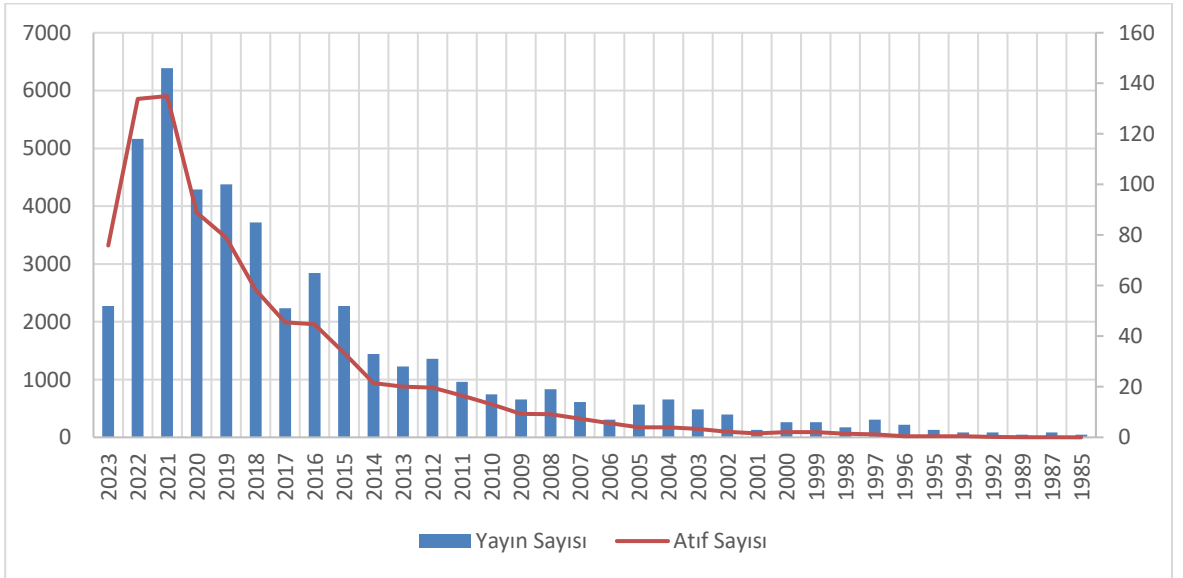
tespit edilmiştir. Bu sebepten dolayı herhangi bir kuruluştan etik izin raporu temin edilmemiştir.

Yapılan çalışmada ikincil veriler setinden yararlanıldığı için ve TR Dizin'in yayınlamış olduğu etik kurul izni gerektirmeyen bir araştırma olmasından ötürü herhangi bir kurumdan etik izin raporu alınmamıştır.

4. Bulgular

Gıda neofobisi kavramının WoS platformunda var olan ikincil verilerden ele geçirilen verilere göre, toplamda 1043 çalışma olduğu saptanmıştır. Bu çalışmaların seneler bazında gösterimine Tablo 1'de yer verilmiştir. Bu tablo incelendiğinde 1985 ve 1989 senelerinde bir yayının literatüre kazandırıldığı görülmektedir. Tabii bu senelerdeki çıkan yayın sayısı çok azdır. 2021 ve 2022 yıllarına bakılacak olursa sırasıyla 146 ve 118 çalışma yayınlandığı görülmektedir. Önceki yıllar baz alındığında tablodan da anlaşılacağı üzere en fazla yayın sayısı 2021 ve 2022 yıllarında olmuştur. Bir başka tespit ise seneler bazında çalışma sayısında bir istikrarın ya da dengenin olmayışdır. 2011 yılına kadar yayın sayısı senelik 20 adedin altında kalmıştır (Tablo 1). Yayınlarda sürekli bir dalgalanma olsa da atıflara bakıldığında böyle bir dalgalanma söz konusu değildir. İlk atıf 1990 yılında gerçekleşmiştir. Yayın sayısının azlığına bağlı olarak o yıllarda atıf sayıları da düşük kalmıştır. Daha sonraki yıllar incelendiğinde atıf sayıları düzenli bir şekilde artmış ve 2021 yılında 5873 atıfla zirveye ulaşmıştır.

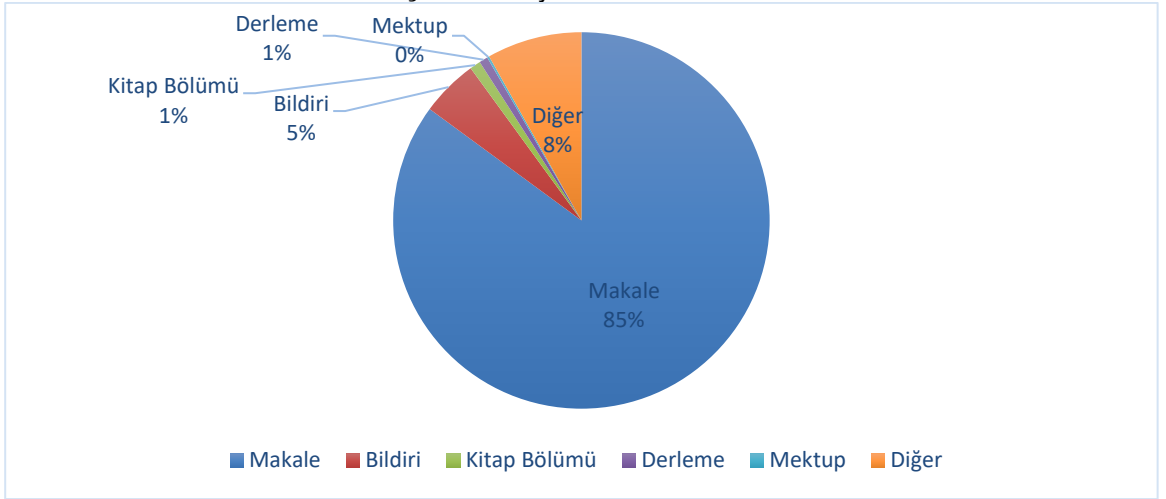
Tablo 1: Yayınların Yıllara Göre Dağılımı ve Atıf Sayısı (1985-2023*)

Konuyla ilgili kaleme alınan çalışmaların doküman türleri incelediğinde (Şekil 1) 1043 yayının %85'i (918) makale, %5'i (53) bildiri, %1'i (10) kitap bölümü %1'i (8) derleme, %0,2'si (2) mektup ve %8'i ise (88) diğer tür eser, türünden yayınlar olduğu görülmektedir. Gıda neofobisi kavramının WoS veri tabanında yer alan dokümanlardan turizmle alakalı büyük çoğunluğunun makale türü yayınlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

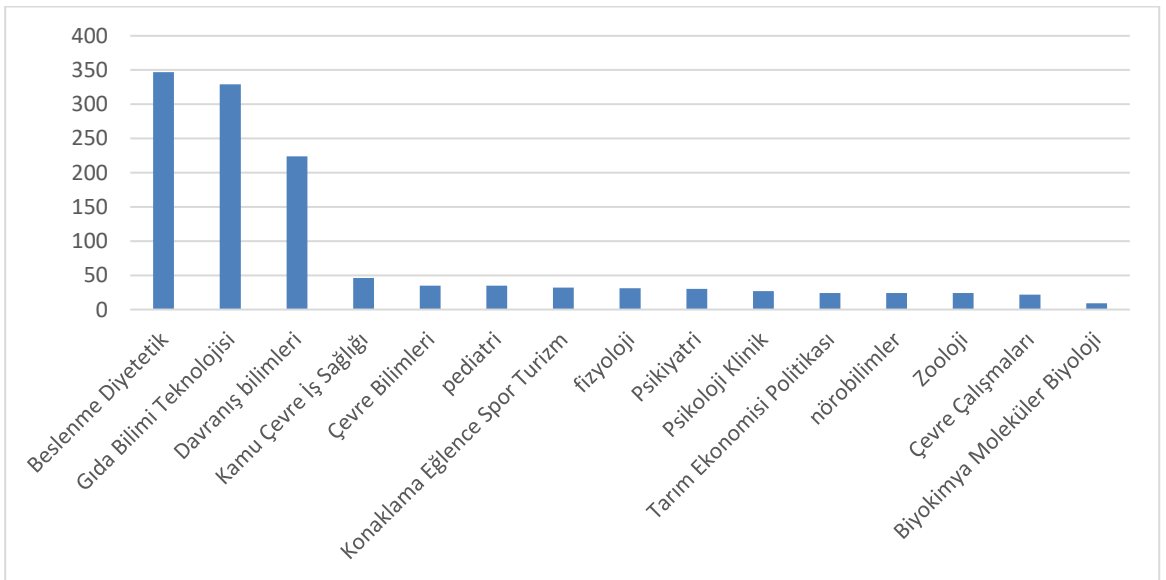

Şekil 1: Yayın Türü

Tablo 2'de yer alan çalışmaya yönelik Web of science kategorisinde yer alan grafik sunulmuştur. Beslenme Diyetetik (347), Gıda Bilimi Teknolojisi (329), Davranış Bilimleri (224), Kamu Çevre İş Sağlığı (46), Çevre Bilimleri (35), Pediatri (35), Konaklama Eğlence Spor Turizm (32), Fizyoloji (31), Psikiyatri (30) Psikoloji Klinik (27), Tarım Ekonomisi Politikası (24), Nörobilimler (24), Zooloji (24), Çevre Çalışmaları (22), Biyokimya Moleküler Biyoloji (9) olarak ilk on beş de yer alan kategorilerin sıralamasıdır.

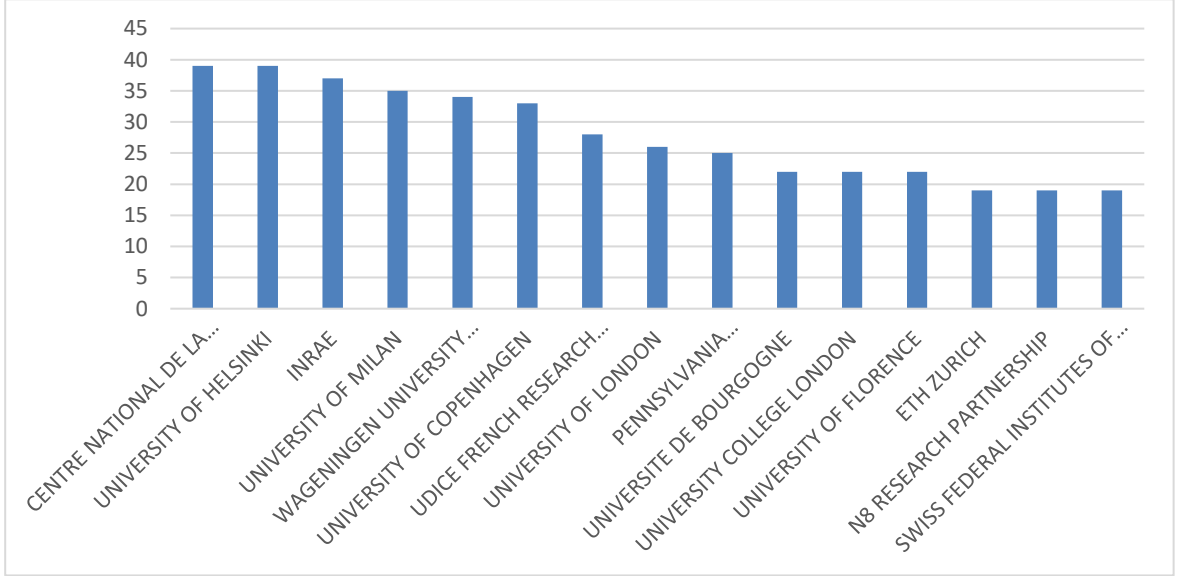
Tablo 2: Çalışmaya Yönelik Yayınların Web of Science Kategorisi

Çalışma gıda neofobisi anahtar kelime yayınlarının en çok yapıldığı kurum bilgileri Tablo 3'de yer almaktadır. Tablo 3 incelendiğinde, konuyla alakalı en çok yayın Center National De La Recherche Scientific Cnrs (39) University Of Helsinki (39) Inrae (37) University Of Milan (35) Wageningen University Research (34) University Of Copenhagen (33) Udice French Research University (26) University Of London

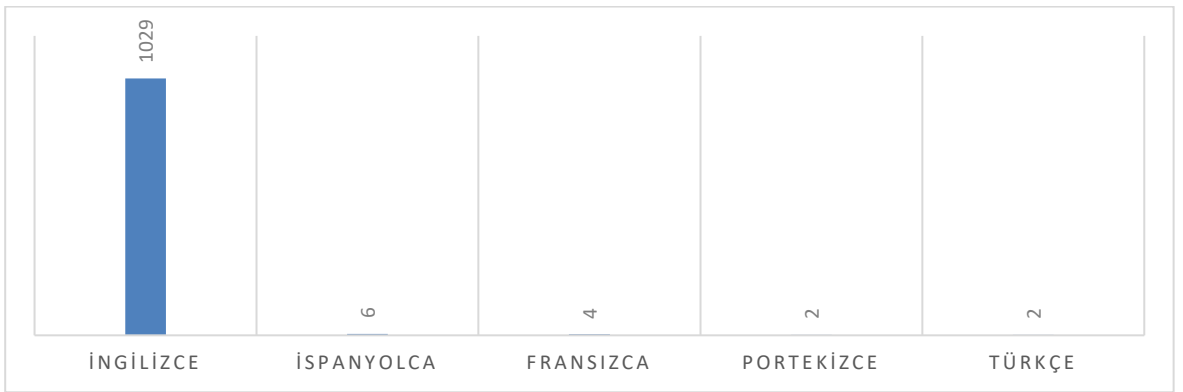
Production System Pcshe (25) University De Bourgogne (22) University College London (22) Florence University (22) Eth Zurich (19) N8 Research Partnership (19) Switzerland Federal Institutes Of Technology Field (19) yer almaktadır.

Tablo 3: Çalışma Katkı Sağlayan Kurumlar

Çalışma bağlamında incelemeye alınan, WoS platformunda listelenen gıda neofobisi anahtar kelimeleri ile turizm alanındaki çalışmaların yayın dili olarak Tablo 4 incelendiğinde, yayınların 1029 yayın İngilizce, 6 yayın İspanyolca, 4 yayın Fransızca, 2 yayın Portekizce ve 2 yayın Türkçe dillerinde kaleme alınmıştır. Tablo 4'deki verilerden de anlaşılacağı üzere yayınların nerdeyse tamamı İngilizce olarak yayınlanmıştır.

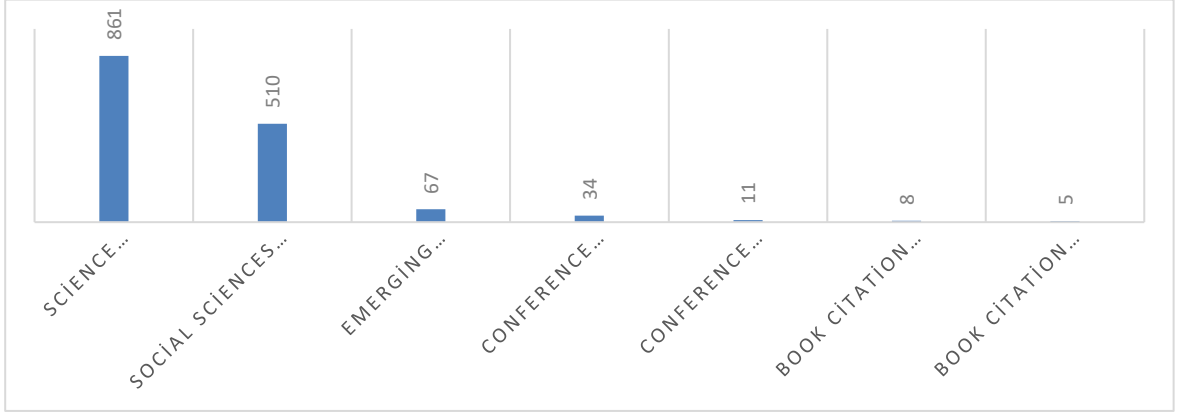
Tablo 4: Çalışmaların Yayın Dili

Tablo 5 incelendiğinde, Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) (861), Social Sciences Citation Index (SSCI) (510), Emerging Sources Citation Index (ESCI) (67), Conference Proceedings Citation Index – Science (CPCI-S) (34), Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities (CPCI-SSH) (11), Book Citation Index – Science (BKCI-S) (8), Book Citation Index – Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) (5) indekslerinde taranmaktadır. Çalışmaların

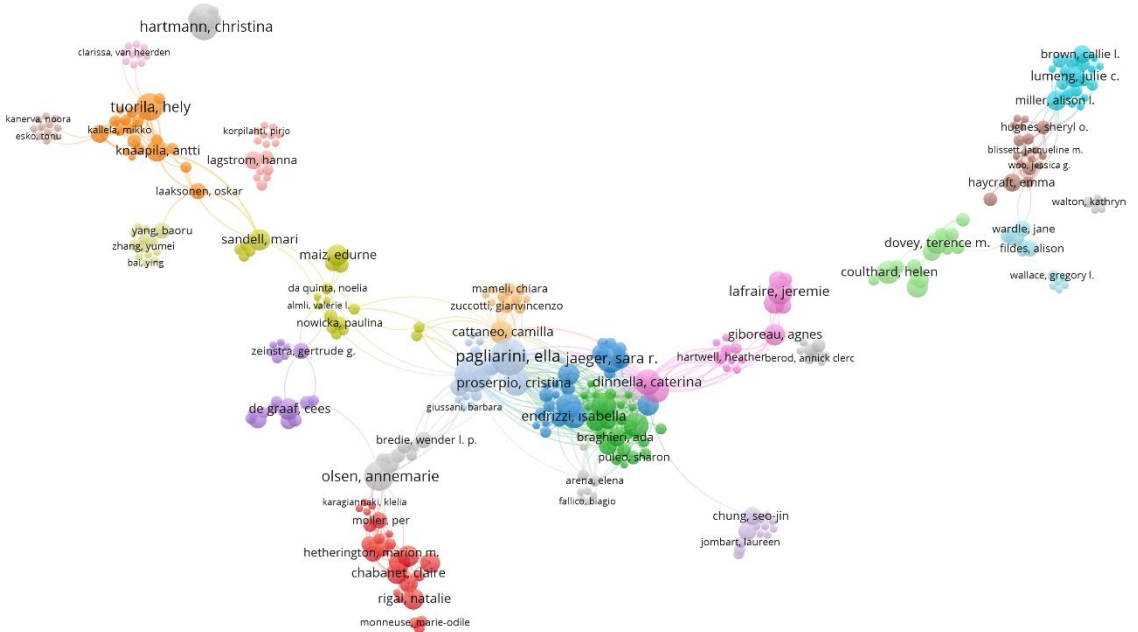
bazılarının birden fazla indekste taranmasından dolayı sayıların toplamı çalışmada analize dâhil edilen 1043 yayın sayısından fazladır.

Tablo 5: Çalışmaların Tarandığı İndeksler

Birbirleriyle en fazla iş birliği içinde olan ve en çok bağı olan araştırmacıları bulmak amacıyla ortak yazarlık analizi yapılmıştır. Bu bağlamda en az bir atıf ve en az bir yayın yapma kistasına bağlı kalarak bir ağ haritası dizayn edilmiştir. Araştırmacıların birbiriyle en fazla bağ bulunan adlar arasında gerçekleştirilen analize göre tek bir kümede birleşen 335 isim görülmektedir. 1451 atıfıla Michael Siegrist, 1276 atıfıla Christina Hartmann ve 979 atıfıla Hely Tuorila en fazla kendisine atıfta bulunulan yazar olarak tespit edilmesine rağmen en fazla iş birliği içinde olan ve en çok bağı olan araştırmacılar arasında değillerdir.

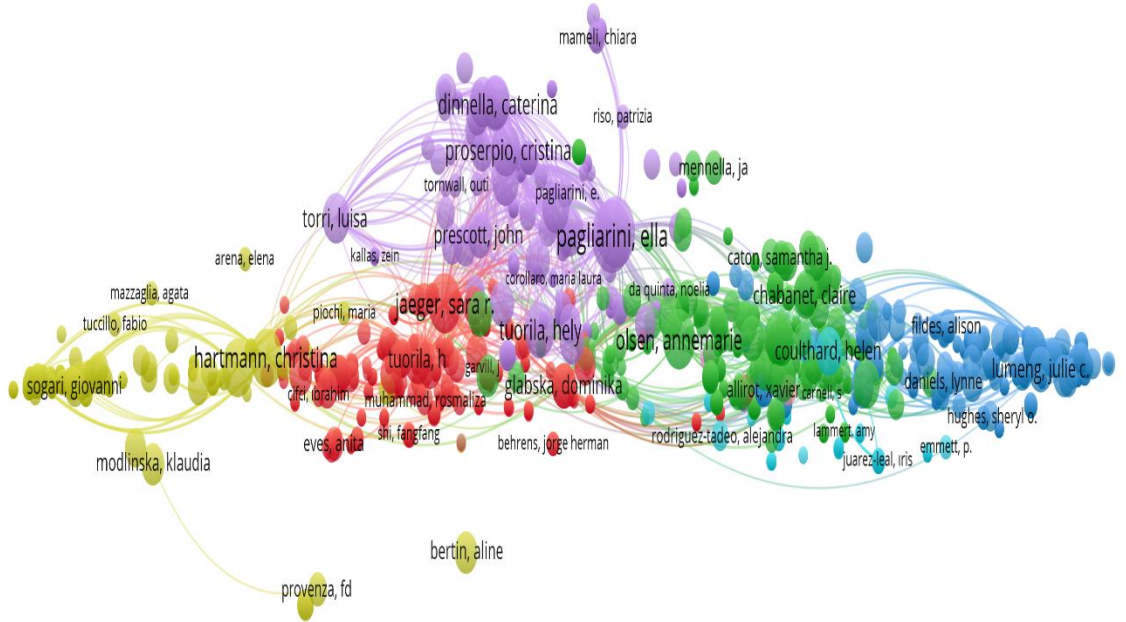
Şekil 2. Ortak Yazar Analizi (Co-authorship of Authors)

Çalışma kapsamında gerçekleştirilen bir diğer analiz, referans veya yazarların belirlenmesi amacıyla kullanılan ortak atıf analizidir. Bu bağlamda en az bir atıf ve en az bir yayın yapma kistasına bağlı kalarak yazar atıf analizi kapsamında bir ağ haritası dizayn edilmiştir. Birbiri ile ilintili olduğu anlaşılan 1034 birim nezdinde gerçekleştirilen analizde toplamda 9 küme, 65361 bağlantı ve toplam bağlantı gücü 94883 olarak bulunmuştur. En çok atıfta bulunulan araştırmacılar 1451 atıf ile Michael Siegrist, 1276 atıf ile Christina Hartmann ve 979 atıf ile H. Tuorila olmuştur. Adı geçen üç araştırmacı, totaldeki bağlantı gücü bağlamında da ilk üç yazar içindedir.

Şekil 3'deki görsel atıf ağı haritası dokümanlar arasında ilişkiyi sergilemek maksadıyla oluşturulmuştur. Şekle bakıldığında büyüklü küçüklü toplar şeklinde sıralanmıştır. Bu toplar birbiriyle çizgilerle bağlanmış ve topların üzerinde isimler yazılı büyük bir ağ yapısı haritalanmıştır. Bu çizgilerin büyüklük ya da küçüklük durumu aslında yazar doküman ilişkisini gösterir. Çizgi büyükse konu ile ilintili yazarın çalışmalarında isminin daha sık kullanıldığı anlaşılır. Çizgi küçükse de tam tersi durum söz konusudur. Özellikle kırmızı, mor ve yeşil çizgi içerisindeki düğümlerin büyüklükleri, yoğunlukları ve aralarındaki yakınlıkla kendi aralarında sıklıkla ilişkide olduğunu ve yüksek bağlantı kuvvetlerini göstermektedir. Eğer ki iki yazarın beraber çalışma oranı fazla ise şekilde iki top arasındaki çizgi de kalın olmaktadır.

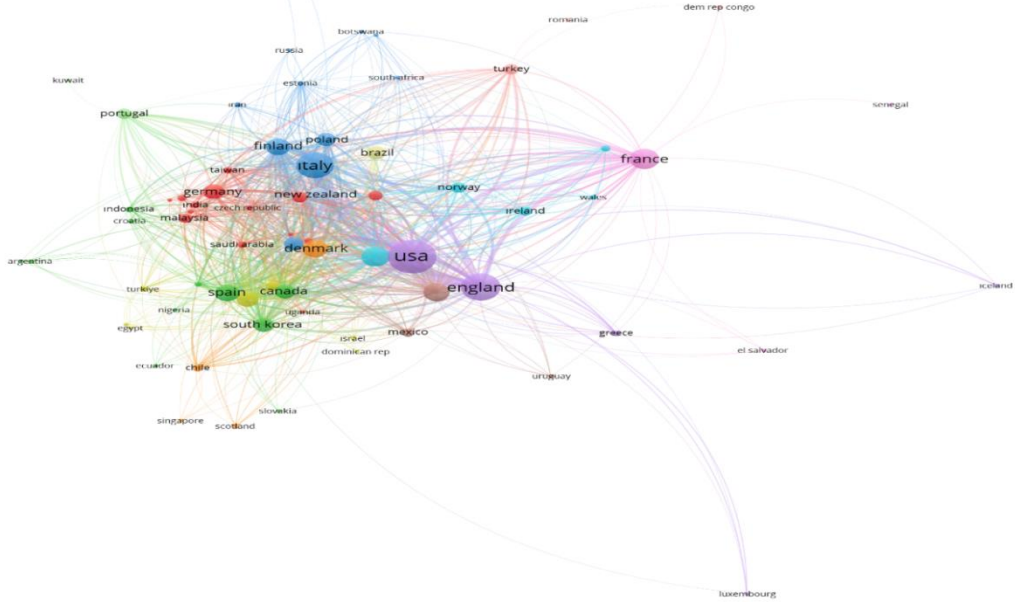
Şekil 3: Yazarların Atıf Analizi (Citation of authors)

Ülkelerin sahip olduğu gıda neofobisi üzerine yapılan yayınların aldığı atıf sayılarını görmek üzere ülke atıf analizi yapılmıştır. Bu bağlamda en az bir atıf ve en az bir yayın yapma kistasına bağlı kalarak ülke atıf analizi kapsamında bir ağ haritası dizayn edilmiştir. Birbiri ile ilintili olduğu anlaşılan 70 birim nezdinde gerçekleştirilen analizde toplamda 13 küme, 900 bağlantı ve toplam bağlantı gücü 13020 olarak bulunmuştur. 9017 atıfla ABD en çok atıf alan ülke olarak başı çekmektedir. Ardından 6725 atıfla İngiltere gelmektedir, üçüncü olarak da 3921 atıfla İtalya yer almaktadır. Sıralanan bu devletler bağ gücü olarak ilk başta gelmektedir. Ayrıca bu devletlerin eser

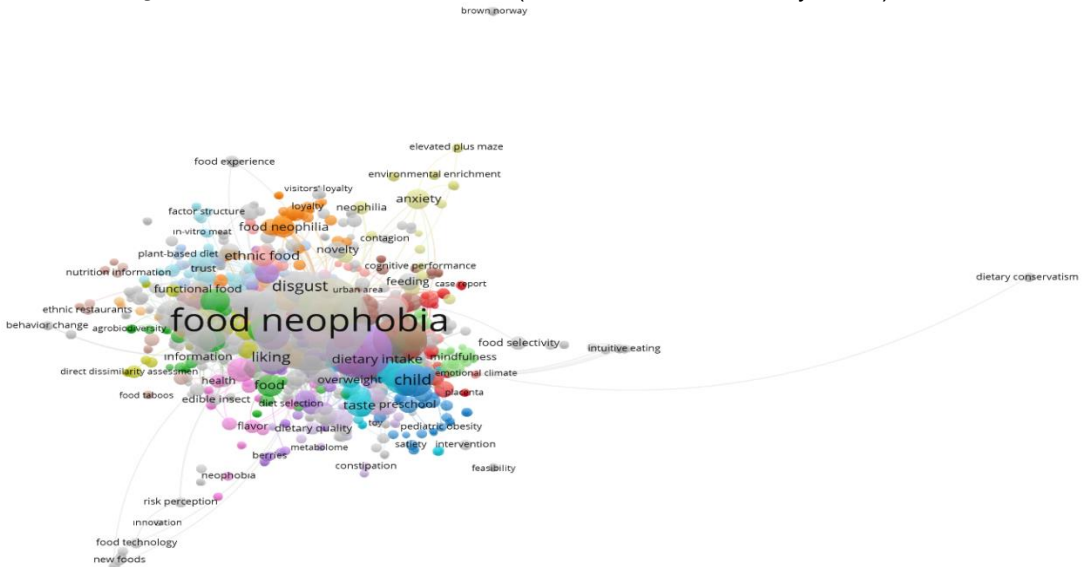
sayılarına bakıldığında sıralama değişmemektedir. Sırasıyla 227 yayınlı ABD birinci, 142 yayınlı İngiltere ikinci, 132 yayınlı İtalya üçüncüdür.

Şekil 4: Ülkelerin Atıf Analizi (Citation of Countries)

Gıda neofobisi ile ilgili yapılan çalışmalarda en çok tekrarlanan anahtar kelimeler incelendiğinde 351 tekrarla ile food neophobia (yeni yiyecek deneme korkusu), 98 tekrar ile children (çocuklar), 91 tekrar ile neophobia (yeni bir şeyi deneme korkusu), 64 tekrar ile picky eating (seçici yeme) ve 46 tekrar ile entomophagi (böcek yeme alışkanlığı) gibi kelimeler ön planda durmaktadır. Food neophobia, children ve neophobia aralarındaki bağın en fazla olduğu kelimeler olarak tespit edilmiştir. Birbiri arasında anlamlı ilişki olan ve minimum 3 kere gözlemlenen 986 birimle gerçekleştirilen analiz sonucunda toplamda 6171 bağlantı, 38 küme ve 7446 toplamdaki bağ kuvveti saptanmıştır.

Şekil 5: Anahtar Kelime Analizi (Co-occurrence of All Keywords)

5. Sonuç ve Öneri

Yapılan bu çalışmada gıda neofobisi kavramıyla ilintili geçmişten günümüze yapılan araştırmaların haritası çıkarıp, evriminin ne yönde gittiği saptamak araştırma hedefi olmuştur. Bu hedef doğrultusunda, WoS platformunda tarama gerçekleştirilmiştir. Gerekli kurallar çerçevesinde tarama sonucunda 1043 adet yayın olduğu tespit edilmiştir. Bu yayınlara ait veriler Web of Science platformundan indirilmiştir. İndirilen veriler VOSviewer programı sayesinde analiz edilmiştir. Bulgulara göre gıda neofobisi anahtar kelimesi yapılan ilk yayın 1985 yılında yayınlanmıştır. Yayınların yıllar itibarıyla dalgalanmalar gösterdiği tespit edilmiştir, ancak atıf sayısı (2022 ve 2023 yılı hariç) sürekli olarak artmıştır. Bu alandaki çalışmaların (146) ve atıfların (5904) en fazla olduğu 2022 yılıdır.

Gıda neofobisi; kişilerin yiyecekleri seçmesine sebep olan ve bundan ötürü de yapı taşı denilen gereksinimlerden biri olan beslenme duygusunu etkisinde bırakan önemli bir katedir. Bu durumdan mütevellit; gıda neofobisinin hem teoride hem de pratik olarak ele alınıp araştırılması gerektiği düşünülmektedir. Bu bağlamda gıda neofobisi konusu önem arz etmektedir. Ayrıca güncelliğini koruyan gıda neofobisi konusu hakkında olağan yazını derleyip tartışmak, süregelen gelişmeleri daha iyi kavramak ve gelecekte yapılması planlanan araştırmalar için öneri geliştirmek açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda yapılan literatür çalışmasında gıda neofobisi konusunun bibliyometrik yöntemle alakalı herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma gerek ulusal gerekse uluslararası yazında gıda neofobisi ile ilgili çalışmaların ağ analizi ile kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve görsel olarak haritalandırılması bağlamında ilk girişim olması nedeniyle literatüre katkısı önemlidir.

Çalışmanın yayınlandığı dergiler göz önüne alındığında 92 farklı derginin olması gıda neofobisi kavramının oldukça popüler bir konu olduğunu ve editörler tarafından rağbet gördüğünü gözler önüne sermektedir. Bu araştırma kapsamında ön plana çıkan çalışmalar; Pliner ve Hobden (1992), Dovey, vd., (2008), Skinner, vd., (2002), Verbeke (2015), Chen (2007), Cooke, vd., (2004), Kim, vd., (2009), Birch vd., (1987), Hoek, (2011), ve Tuorila, vd., (2001) tarafından gerçekleştirilen yayınlardır. Bu konuda ileriye dönük çalışma gerçekleştirecek olan araştırmalara bu çalışmaları incelemeleri önerilebilir.

Ülkelerin atıf durumları incelendiğinde, ABD'nin 227 çalışma ve 9017 atıfla gıda neofobisi alanında liderliği göze çarpmaktadır. İstatiksel olarak bakıldığında ABD atıflar bazında takriben %20'sini elinde bulunduran ülkedir. Türkiye ise bu istatistiki ortamda atıflar bazında maalesef sondadır. Elde edilen bu bilgi kapsamında Türkiye'nin gıda neofobisi konusunda WoS bağlamında dizinlenmiş atıf indeksli çalışmalarda kayda değer bir şekilde, bir başka tabirle yok denecek kadar az atıflarının olduğu kanıtlanmaktadır.

Yapılan çalışmanın kısıtları bağlamında konuşulacak olursa sadece Web of Science veri tabanında tarama gerçekleştirilmesi, Türkiye'de olan YÖK Tez Merkezi, Ulakbim ve TÜBİTAK'tan yararlanılmaması, ayrıca Pubmed ve Scopus gibi uluslararası alanda kaliteli veri tabanlarının kaynaklarını dışlanma olarak işleme alınmaması yapılan araştırmanın en ezvel sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

6. Kaynakça

Alley, T. R. ve Potter, K. A. (2011). *Food Neophobia And Sensation Seeking*, Ed: Preedy, V. R., Watson, C. ve Martin, C. R. İçinde: *Handbook Behavior: Food And Nutrition*. 707-724.

- Barrena R, ve Sanchez M. (2013), "Neophobia, Personal Consumer Values and Novel Food Acceptance", *Food Quality And Preference*. 27, ss. 72-84.
- Birch, L. L., Mcphee, L., Shoba, B. C., Pirok, E. ve Steinberg, L. (1987). "What Kind of Exposure Reduces Children's Food Neophobia? Looking Vs. Tasting", *Appetite*, 9 (3), ss.171-178.
- Bozkurt, Ö. (2015), "Sosyal Hizmet İşletmelerinde Yenilik Yönetimi" *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi* 6 (15), ss. 89-106
- Brazier, Y. (2017), *Phobias: Symptoms, Types, Causes, And Treatment*, Medical News Today. <https://www.medicalnewstoday.com/articles/249347>
- Brown, C. L., Schaaf, E.B.V., Cohen, G.M., Irby, M.B. ve Keton, J.A. (2016), "Association of Picky Eating and Food Neophobia With Weight: A Systematic Review", *Childhood Obesity*.12(4): ss. 247-262.
- Chen, M. F. (2007), "Consumer Attitudes and Purchase Intentions in Relation to Organic Foods in Taiwan: Moderating Effects of Food-Related Personality Traits", *Food Quality And Preference*, 18(7), ss. 1008-1021.
- Cifci, I., Öğretmenoglu, M., Sengel, T., Demirciftci, T. ve Kandemir Altunel, G. (2022), "Effects Of Tourists' Street Food Experience and Food Neophobia On Their Post-Travel Behaviors: The Roles of Destination Image And Corona-Phobia", *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, ss. 1-28.
- Çuhadar, Y. (2021), "İznik'i Ziyaret Eden Turistlerin Kültürel Deneyimleri Üzerine Bir Araştırma", *Uygulamalı Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Dergisi*. 3 (5): ss. 38-53.
- Dirik, D., Eryılmaz, İ. ve Erhan, T. (2023), "Post-Truth Kavramı Üzerine Yapılan Çalışmaların Vosviewer ile Bibliyometrik Analizi", *Sosyal Mucit Academic Review*, 4 (2), ss. 164-188.
- Edwards, J. S. A., Hartwell, H. L. ve Brown, L. (2010), "Changes in Food Neophobia and Dietary Habits of International Students" *Journal of Human Nutrition and Dietetics*, 23 (3), ss. 301-311.
- Fahimnia, B., Sarkis, J. ve Davarzani, H. (2015), "Green Supply Chain Management: A Review and Bibliometric Analysis" *International Journal of Production Economics*, 162, ss. 101-114.
- Flight, I., Leppard, P. ve Cox, D. N., (2003), "Food Neophonia and Associations With Cultural Diversity and Socio Economic Status Amongst Rural and Urban Australian Adolescents". *Appetite*, 41, ss. 51-59.
- Galloway, A. T., Lee, Y. ve Birch, L. L. (2003), "Predictors and Consequences of Food Neophobia and Pickiness in Young Girls", *Journal of The American Dietetic Association*, 103 (6), ss. 692-698.
- Giordano, S., Clodoveo, M. L., De Gennaro, B. ve Corbo, F. (2018). "Factors Determining Neophobia and Neophilia With Regard to New Technologies Applied to The Food Sector: A Systematic Review" *International Journal Of Gastronomy And Food Science*, 11, ss. 1-19.
- Goodman, D., ve Deis, L. (2005), "Web of Science (2004 Version) and Scopus", *Thecharleston Advisor*, 6 (3), ss. 5-21.
- Henriques, A. S., Silva, C. K. ve Herbert, L. M. (2009), "Consumer Segmentation Based on Food Neophobia and Its Application to Product Development", *Food Quality And Preference*, 20, ss. 83-91.
- Jacso, P. (2005), "As We May Search-Comparison Ofmajor Features of The Web Ofscience, Scopus, and Google Scholar Citation-Based and Citation-Enhanced Databases" *Current Science*, 89 (9), ss. 1537-1547.
- Jiang, Y., Ritchie, B. W. ve Benckendorff, P. (2019), "Bibliometric Visualisation: An Application in Tourism Crisis And Disaster Management Research", *Current Issues in Tourism*, 22(16), ss. 1925-1957.

- Kaplan, A. (2018). *Gastronomi Turistlerinin Gıda Seçiminde Neofobi- Neofili Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Ana Bilim Dalı, Aydın.
- Karagoz, B. ve Seref, I. (2019), "Yunus Emre ile İlgili Araştırmaların Bibliyometrik Analizi", *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(27), ss. 123-141.
- Karasözen, B., Bayram, Ö. ve Zan, B. U. (2011), "WoS ve Scopus Veri Tabanlarının Karşılaştırması" *Türk Kütüphaneciliği*, 25(2), ss. 238-260.
- Knaapila, A., Tuorilla, H., Silventoinen, K., Keskitalo, K., Kallela, M., Wessman, W., Peltonen, L., Cherkas, L. F., Spector, T. D. Ve Perola, M. (2007), "Food Neophobia Shows Heritable Variation in Humans" *Physiology ve Behavior*, 91, ss. 573-578.
- Köseoğlu, M. A., Okumuş, F., Putra, E. D., Yıldız, M., Ve Doğan, I. C. (2019), "Conceptual Structure of Lodging-Context Studies: 1990-2016", *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 43 (4), ss. 573-594.
- Lapa, T. Y. ve Köse. E. (2021), "Geçmişten Günümüze Serbest Zaman Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi: Journal of Leisure Research Örneği", *Spor Bilimleri Dergisi*, 32 (1), ss. 38-52
- Lobos, P. ve Januszewicz, A. (2019), "Food neophobia in children", *Pediatric Endocrinology Diabetes and Metabolism*, 25 (3), ss. 150-154.
- Mak, A. H., Lumbers, M., Eves, A. ve Chang, R. C. (2017), "The Effects of Food-Related Personality Traits on Tourist Food Consumption Motivations" *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22 (1), ss. 1-20.
- Mcburney, M. K. ve Novak, P. L. (2002), "What is Bibliometrics and Why Should You Care?", *In Professional Communication Conference, IPCC Proceedings*. IEEE International, ss. 108-114.
- Muhammad, R., İbrahim, M.A., Ahmad, R. ve Hanan, F. (2016), "Psychological Factors On Food Neophobia Among The Young Culinarian in Malaysia: Novel Food Preferences", *Procadia-Social And Behavioral Scinces*, 222: ss. 358-366.
- Pliner, P., Eng, A. ve Krishnan, K. (1995), "The Effects of Fear And Hunger on Food Neophobia in Humans", *Appetite*, 25, ss.77-87.
- Pliner, P. ve Hobden, K. (1992), "Development of a Scale To Measure The Trait of Food Neophobia in Humans", *Appetite*, 19, ss. 105-120.
- Pliner P, ve Salvy S. (2006), "Food Neophobia in Humans", *Frontiers in Nutritional Science*. (3):75.
- Pritchard, A. (1969), "Statistical Bibliography or Bibliometrics?" *Journal of Documentation*, 25 (4), ss. 348-349.
- Raudenbush, B. ve Capiola A. (2012), "Physiological Responses of Food Neophobics and Food Neophilics to Food and Non-Food Stimuli" *Appetite*. 58 (3): ss. 1106-1108.
- Rozin, P. ve Fallon, A. (1980), "The Psychological Categorization of Foods and Non-Foods: A Preliminary Taxonomy Of Food Rejections" *Appetite*, 1(3), ss. 193-201.
- Schnettler, B., Crisostomo, G., Sepulveda, J., Mora, M., Lobos, G., Miranda, H. ve Grunert, K. G. (2013). "Food Neophobia, Nanotechnology and Satisfaction With Life", *Appetite*, 69, ss. 71-79.
- Sengupta, I. N. (1992), "Bibliometrics, Informetrics, Scientometrics and Librametrics: An Overview". *Libri* 42 (2): ss. 75-98.
- Stoica, M. ve Alexe, P. (2016), "Factors Influencing Food Neophobia. A Brief Review. Journal Of Research On Trade", *Management and Economic Development*, (2), ss. 35-41.
- Tabak, A, Barbak, A. ve Öztürk, T. (2016). "Kamu Politikası Disiplininin Kavramsal Gelişimini Bibliyometri Kullanarak Anlamak Mümkün Mü? 1980-2014 Döneminin

- Bilimsel Haritalama Analizi”, *Lefke Avrupa Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2), ss. 117-143.
- Thompson, D. F. (2018), “Bibliometric Analysis Of Pharmacology Publications in The United States: A State-Level Evaluation”, *Journal Of Scientometric Research*, 7 (3), ss. 167-172.
- Thomson Reuters. (2011), “Web of Science SM”, *Thomson Reuters Quick Reference Guide*, ss. 1-8.
- Uyar, A., Kılıç, M., ve Köseoğlu, M. A. (2020), “Exploring The Conceptual Structure Of The Auditing Discipline Through Co-Word Analysis: An International Perspective” *International Journal of Auditing*, 24 (1), ss. 53-72.
- Üsdiken, B., & Pasadeos, Y. (1993). Türkiye’de Örgütler ve Yönetim Yazını. *Amme İdaresi Dergisi*, 26(2), ss. 73-93
- Yersüren, S., ve Özel, Ç. H. (2020), “Boş Zaman ve Rekreasyon Konulu Tezler Üzerine Bibliyometrik Bir Çalışma” *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2), ss. 1139-1159.
- Zhang, X., Chen, H., Wang, W., ve Ordonez De Pablos, P. (2016), “What is The Role of IT in Innovation? A Bibliometric Analysis Of Research Development in IT Innovation”, *Behaviour & Information Technology*, 35(12), ss. 1130-1143.
- Zupic, I. ve Cater, T. (2015). Bibliometric Methods in Management and Organization. *Organizational Research Methods*, 18 (3), ss. 429-472.
- Wadolowska, L., Zielinska, E. B. ve Czarnocinska, J. (2008), “Food Choice Models and Their Relation With Food Preferences and Eating Frequency in The Polish Population: POFPRES Study”, *Food Policy*, 33 (2), ss. 122-134.
- Web of Science, (WoS), (Ağustos 2023). Why web of science data?, <https://clarivate.com/products/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-workflow-solutions/webofscience-platform/> (erişim tarihi: 22.08.2022).

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.	Bilgilendirilmiş Onam Formu: Tüm taraflar kendi rızaları ile çalışmaya dâhil olmuşlardır.
Teşekkür: Katkılarından dolayı hakemlere teşekkür ederim.	Araştırmacıların Katkı Oranı: Yusuf Çuhadar çalışmanın %100’üne katkı sağlamıştır.
Destek Bilgisi: Herhangi bir kurum ve/veya kuruluştan destek alınmamıştır.	Etik Kurul Onayı: Etik Kurulunda izin alınmasına gerek olmayan bir çalışmadır.
Çıkar Çatışması: Çalışma tek yazarlıdır.	